

**О ВНЕСЕНИИ ИЗМЕНЕНИЙ В ЗАКОН РЕСПУБЛИКИ САХА (ЯКУТИЯ)
«ОБ ОХРАНЕ И ИСПОЛЬЗОВАНИИ ГЕНОФОНДА ЯКУТСКОГО СКОТА»**

Принят Государственным Собранием
(Ил Тумэн) Республики Саха (Якутия)

25 апреля 2025 года

Статья 1

Внести в Закон Республики Саха (Якутия) от 7 июня 2001 года 3 № 291-II «Об охране и использовании генофонда якутского скота» следующие изменения:

1) статью 1 изложить в следующей редакции:

«Статья 1. Основные понятия, используемые в настоящем законе

1. В настоящем законе используются следующие основные понятия:

1) якутский скот – аборигенная малочисленная (генофондная) порода крупного рогатого скота, приспособленная к экстремальным климатическим условиям Республики Саха (Якутия) и несущая определенные признаки и свойства, сформированные в результате длительного эволюционного развития и многолетней народной селекции;

2) генофонд якутского скота – совокупность генов якутского скота для сохранения и воспроизводства породы;

3) генофондное стадо – группа якутского скота, выделенная для сохранения генофонда породы;

4) генофондное хозяйство по разведению и сохранению якутского скота – племенное хозяйство, осуществляющее чистопородное разведение якутского скота, сохранение и распространение генофонда якутского скота;

5) генофондный банк – бюджетное учреждение Республики Саха (Якутия), занимающееся заготовкой, хранением семени быков-производителей и эмбрионов якутского скота, обеспечением ими организаций, крестьянских хозяйств и личных подсобных хозяйств граждан, содержащих якутский скот;

6) чистопородное разведение якутского скота – разведение якутского скота в целях консолидации и типизации присущих ему признаков;

7) бонитировка якутского скота – оценка племенной ценности племенной продукции (материала) в целях ее дальнейшего использования;

8) племенная продукция (материал) – якутский скот, его семя и эмбрионы;

9) эмбрион – зародыш, появившийся в результате оплодотворения яйцеклетки женской особи якутского скота;

10) инвентаризация якутского скота – пересчет и уточнение численности якутского скота по возрасту и полу;

11) хозяйство по разведению и использованию якутского скота – юридическое лицо или гражданин, осуществляющие чистопородное разведение и использование якутского скота;

12) племенное свидетельство (паспорт) – документ, подтверждающий происхождение, а также племенную ценность племенной продукции (материала);

13) племенная ценность якутского скота – уровень генетического потенциала племенной продукции (материала) и влияния данного генетического потенциала на хозяйственно полезные признаки потомства.

2. Иные понятия, используемые в настоящем законе, применяются в значениях, установленных Федеральным законом от 3 августа 1995 года № 123-ФЗ «О племенном животноводстве».»;

2) в статье 4:

а) в пункте 2 слова «ведомственную программу» заменить словами «ведомственный план»;

б) пункты 3 и 4 признать утратившими силу;

3) пункт 3 статьи 5 признать утратившим силу;

4) в статье 6:

а) в части 1 слова «, государственный реестр селекционных достижений, допущенных к использованию,» исключить;

б) часть 2 изложить в следующей редакции:

«2. В государственную книгу племенных животных и государственный племенной регистр заносятся данные о племенных и продуктивных качествах якутского скота, генофондных стадах, а также другие данные, необходимые для идентификации якутского скота, генофондного стада, определения их происхождения и хозяйственной ценности. Указанные данные должны быть доступными для заинтересованных лиц.»;

5) в статье 7:

а) наименование после слов «Племенное свидетельство» дополнить словом «(паспорт)»;

б) часть 1 после слов «племенное свидетельство» дополнить словом «(паспорт)»;

6) в статье 11:

а) пункт 2 признать утратившим силу;

б) дополнить пунктом 5 следующего содержания:

«5) осуществлять чистопородное разведение якутского скота.»;

7) статью 12 изложить в следующей редакции:

«Статья 12. Условия разведения якутского скота
и использования его семени и эмбрионов

1. Якутский скот используется в целях воспроизводства в случаях, если:

1) якутский скот подвергнут идентификации в соответствии с Законом Российской Федерации от 14 мая 1993 года № 4979-І «О ветеринарии»;

2) якутский скот зарегистрирован и (или) на него имеется племенное свидетельство (паспорт).

2. Семя и эмбрионы якутского скота используются в целях разведения:

1) при наличии племенных свидетельств (паспортов);

2) если они обозначены в целях идентификации в соответствии с Законом Российской Федерации от 14 мая 1993 года № 4979-І «О ветеринарии».

3. Семя якутского скота может быть реализовано или передано другим лицам исключительно организациями по искусственному осеменению сельскохозяйственных животных.

4. Эмбрионы якутского скота могут быть реализованы или переданы другим лицам исключительно организациями по трансплантации эмбрионов.»;

8) статью 13 изложить в следующей редакции:

«Статья 13. Бонитировка якутского скота

1. Бонитировка якутского скота проводится в соответствии с порядком и условиями проведения бонитировки, установленными федеральным органом исполнительной власти, осуществляющим управление в области племенного животноводства.

2. Бонитировка якутского скота проводится ежегодно во всех племенных хозяйствах, имеющих племенную продукцию (материал).».

Статья 2

Настоящий Закон вступает в силу по истечении десяти дней после дня его официального опубликования.

Глава Республики Саха (Якутия)

г. Якутск, 14 мая 2025 г.

2838-З № 351-VII

А. НИКОЛАЕВ

**«САХА СҮӨХҮТҮН ГЕНОФОНДАТЫН ХАРЫСТААҢЫН УОННА ТУҢАНЫЫ ТУҢУНАН»
САХА ӨРӨСПҮҮБҮЛҮКЭТИН СОКУОНУГАР УЛАРЫТЫЫЛАРЫ КИЛЛЭРЭР ТУҢУНАН**

Саха Өрөспүүбүлүкэтин Ил Түмэнэ
2025 сыл муус устар 25 күнүгэр ылынна

1 ыстатыйа

«Саха сүөхүтүн генофондатын харыстааһын уонна туһаныы туһунан» 2001 сыл бэс ыйын 7 күнүнээҕи С 291-II №-дээх Саха Өрөспүүбүлүкэтин Сокуонугар манньк уларытыылары киллэрэргэ:

1) 1 ыстатыйатын манньк сааһылаан биэрэргэ:

«1 ыстатыйа. Бу Сокуонна туттуллар сүрүн өйдөбүллэр

1. Бу Сокуонна манньк сүрүн өйдөбүллэр туттуллаллар:

1) саха сүөхүтэ – Саха Өрөспүүбүлүкэтин экстремальной климатическай усулуобуйатыгар үөрэммит уонна өр кэмнээх эволюция сайдыытын уонна норуот өр сыллаах тупсаран оноруутун түмүгэр үөскээбит туспа бэлиэлээх уонна ураты ынах сүөхү аҕыйах ахсааннаах (генофонднай) төрүт боруодата;

2) саха сүөхүтүн генофондата – боруоданы чөл хаалларарга уонна ууһатарга аналлаах саха сүөхүтүн генин холбоһуга;

3) генофонда үөрэ – боруода генофондатын чөл хаалларарга анаан араарыллыбыт саха сүөхүтүн бөлөбө;

4) саха сүөхүтүн иитэр уонна чөл хаалларар генофонда хаһаайыстыбата – ыраас боруодалаах саха сүөхүтүн иитиинэн, саха сүөхүтүн генофондатын чөл хаалларынан уонна тарҕатынан дьарыктанар племенной хаһаайыстыба;

5) генофонда баана – саха сүөхүтүн атыыр оҕуһун сиэмэтин уонна саха сүөхүтүн эмбрионун соҕотуопкалааһынынан, харайынан, олорунан саха сүөхүтүн иитэр тэрилтэлэри, бааһынай хаһаайыстыбалары уонна гражданнар кэтэх хаһаайыстыбаларын хааччыйынан дьарыктанар Саха Өрөспүүбүлүкэтин бүддьүөт учреждениета;

6) саха сүөһүтүн ыраас бородатын иитии – саха сүөһүтүн ураты бэлиэтин түмэр уонна тииптэргэ араарар инниттэн иитии;

7) саха сүөһүтүн бонитировкалааһын – салгыы туһанар инниттэн племенной бордодууксуйаны (матырыйаалы) племенной суолтатын сыаналааһын;

8) племенной бордодууксуйа (матырыйаал) – саха сүөһүтэ, ол сиэмэтэ уонна эмбриона;

9) эмбрион – саха тыһы сүөһүтүн ууһуур клеткатын буоһаты түмүгэр үөскээбит үөскэх;

10) саха сүөһүтүн инвентаризациялааһын – саха сүөһүтүн сааһынан уонна атыырын-тыһытын ахсаанын аабы уонна чопчулааһын;

11) саха сүөһүтүн иитэр уонна туһанар хаһаайыстыба – саха сүөһүтүн ыраас бородатын иитэр уонна туһанар юридическай тэрилтэ эбэтэр гражданин;

12) племенной сибидиэтэлистибэ (пааспар) – племенной бордодууксуйа (матырыйаал) төрдүн итиэннэ племенной суолтатын бигэргэтэр докумуон;

13) саха сүөһүтүн племенной суолтата – племенной бордодууксуйа (матырыйаал) генетическэй кыабын уонна бу генетическэй кыах төрүүх хаһаайыстыбага туһалаах бэлиэтигэр дьайыытын таһыма.

2. Бу сокуонна туттуллар атын өйдөбүллэр «Племенной кыылы-сүөлү иитии туһунан» 1995 сыл атырдьах ыйын 3 күнүнээҕи 123-ФС №-дээх Федеральной сокуонунан олохтоммут суолтага туһанылларлар.»;

2) 4 ыстатыйатыгар:

а) 2 пуунугар «биэдэмистибэ бырагырааматын» диэн тылы «биэдэмистибэ былаанын» диэн тылынан уларытарга;

б) 3 уонна 4 пууннарын күүстэрин сүтэрбиттэринэн билинэргэ;

3) 5 ыстатыйатын 3 пуунун күүһүн сүтэрбитинэн билинэргэ;

4) 6 ыстатыйатыгар:

а) 1 чааһыгар «, туһаныыга көнүллэммит селекционной ситиһиилэр судаарыстыбаннай реестрэ,» диэн тылы устарга;

б) 2 чааһын манньк сааһылаан биэрэргэ:

«2. Племенной кыыл-сүөл судаарыстыбаннай кинигэтигэр уонна судаарыстыбаннай племенной регистрэ саха сүөһүтүн племенной уонна ууһуур хаачыстыбатын, генофонда үөрүн туһунан дааннайдар, итиэннэ саха сүөһүтүн, генофондатын үөрүн идентификациялааһынна, олох төрдүлэрин уонна хаһаайыстыбага

суолталарын быһаарарга анаан ирдэнэр атын дааннайдар киллэриллэллэр. Бу дааннайдар интэриэстээх дьонно аһаҕас буолуохтаахтар.»;

5) 7 ыстатыйатыгар:

а) аатыгар «Племенной сибидиэтэлистибэ» диэн тыл кэнниттэн «(пааспар)» диэн тылы эбэргэ;

б) 1 чааһыгар «племенной сибидиэтэлистибэ» диэн тыл кэнниттэн «(пааспар)» диэн тылы эбэргэ;

6) 11 ыстатыйатыгар:

а) 2 пуунун күүһүн сүтэрбитинэн билинэргэ;

б) маннык ис хоһоонноох 5 пууну эбэргэ:

«5) саха сүөһүтүн ыраас бородатын иитиинэн дьарыктанарга.»;

7) 12 ыстатыйатын маннык сааһылаан биэрэргэ:

«12 ыстатыйа. Саха сүөһүтүн иитии уонна сиэмэтин уонна эмбрионун туһаныы усулуобуйалара

1. Саха сүөһүтэ маннык түбэлтэбэ ууһатар инниттэн туһаныллар, өскөтүн:

1) саха сүөһүтэ «Ветеринария туһунан» 1993 сыл ыам ыйын 14 күнүнээҕи 4979-I №-дээх Россия Федерациятын Сокуонугар сөп түбэһиннэрэн идентификацияламмыт буоллабына;

2) саха сүөһүтэ регистрацияламмыт уонна (эбэтэр) бу сүөһүтэ племенной сибидиэтэлистибэ (пааспар) баар буоллабына.

2. Саха сүөһүтүн сиэмэтэ уонна эмбриона иитэр инниттэн туһаныллар:

1) племенной сибидиэтэлистибэ (пааспар) баар буоллабына;

2) өскөтүн олох «Ветеринария туһунан» 1993 сыл ыам ыйын 14 күнүнээҕи 4979-I №-дээх Россия Федерациятын Сокуонугар сөп түбэһиннэрэн идентификациялыыр инниттэн бэлиэлэммит буоллахтарына.

3. Саха сүөһүтүн сиэмэтин тыа хаһаайыстыбатын кыылын-сүөлүн искусственайдык буоһатар тэрилтэлэр эрэ атын сирэйдэргэ атыылыахтарын эбэтэр биэриэхтэрин сөп.

4. Саха сүөһүтүн эмбрионун эмбрионноры трансплантациялыыр тэрилтэлэр эрэ атын сирэйдэргэ атыылыахтарын эбэтэр биэриэхтэрин сөп.»;

8) 13 ыстатыйатын маннык сааһылаан биэрэргэ:

«13 ыстатыйа. Саха сүөһүтүн бонитировкалааһын

1. Саха сүөһүтүн бонитировкалааһын толорор быһаас племенной кыылы-сүөлү иитии эйгэтигэр салайар үлэни толорор федеральнай уорганынан олохтоммут

бонитировкалааһыны ыытыы бэрээдэгэр уонна усулуобуйатыгар сөп түбэһиннэрэн ыытыллар.

2. Саха сүөһүтүн бонитировкалааһын племенной бородууксуйалаах (матырыйааллаах) бары племенной хаһаайыстыбаларга сыл ахсын ыытыллар.».

2 ыстатыйа

Бу Сокуон дьин таһымнаах бэчээккэ тахсыбыт күнүн кэнниттэн уон күн ааспытын кэннэ күүһүгэр киирэр.

Саха Өрөспүүбүлүкэтин Ил Дархана

Дьокуускай к., 2025 сыл ахсын 14 күнүгэр

2838 - С 351-VII №-дээх

А. НИКОЛАЕВ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

УУРААХ

**О ЗАКОНЕ РЕСПУБЛИКИ САХА (ЯКУТИЯ) «О ВНЕСЕНИИ ИЗМЕНЕНИЙ
В ЗАКОН РЕСПУБЛИКИ САХА (ЯКУТИЯ) «ОБ ОХРАНЕ И ИСПОЛЬЗОВАНИИ
ГЕНОФОНДА ЯКУТСКОГО СКОТА»**

Государственное Собрание (Ил Тумэн) Республики Саха (Якутия)
п о с т а н о в л я е т:

1. Принять Закон Республики Саха (Якутия) «О внесении изменений в Закон Республики Саха (Якутия) «Об охране и использовании генофонда якутского скота» и направить его для подписания и обнародования Главе Республики Саха (Якутия).
2. Опубликовать настоящее постановление в республиканских газетах «Якутия», «Саха сирэ», «Ил Тумэн» и на «Официальном интернет-портале правовой информации» (www.pravo.gov.ru).
3. Настоящее постановление вступает в силу с момента его принятия.

*Председатель Государственного Собрания
(Ил Тумэн) Республики Саха (Якутия)*

А. ЕРЕМЕЕВ

г. Якутск, 25 апреля 2025 года

3 № 352-VII

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

УУРААХ

**«САХА СҮӨҺҮТҮН ГЕНОФОНДАТЫН ХАРЫСТААҢЫН УОННА ТУҢАНЫЫ ТУҢУНАН»
САХА ӨРӨСПҮҮБҮЛҮКЭТИН СОКУОНУГАР УЛАРЫТЫЫЛАРЫ КИЛЛЭРЭР ТУҢУНАН»
САХА ӨРӨСПҮҮБҮЛҮКЭТИН СОКУОНУН ТУҢУНАН**

Саха Өрөспүүбүлүкэтин Ил Түмэнэ уураар:

1. «Саха сүөһүтүн генофондатын харыстааһын уонна туһаныы туһунан» Саха Өрөспүүбүлүкэтин Сокуонугар уларытыылары киллэрэр туһунан» Саха Өрөспүүбүлүкэтин Сокуонун ылынарга уонна ону Саха Өрөспүүбүлүкэтин Ил Дархана илии баттыырыгар уонна бар дьонно биллэрэригэр анаан ытарга.
2. Бу уураабы «Якутия», «Саха сирэ», «Ил Түмэн» өрөспүүбүлүкэ хаһыаттарыгар уонна «Правовой инициативы дьин таһымнаах интернет-порталыгар» (www.pravo.gov.ru) бэчээттээн таһаарарга.
3. Уураах ылыныллыабыттан ыла күүһүгэр киирэр.

Саха Өрөспүүбүлүкэтин
Ил Түмэнин Бэрэссэдээтэлэ

Дьокуускай к., 2025 сыл муус устар 25 күнэ

С 352-VII № 0000

А. ЕРЕМЕЕВ